

Etik ve Uyum Bülteni

**Usulsüzlük Önleme, İnceleme,
Ticari Uyuşmazlık ve Uyum
Hizmetleri**

Aylık Bülten
Eylül 2020
Sayı 6

KPMG Türkiye

kpmg.com.tr

Değerli müşterilerimiz ve iş ortaklarımız; geçtiğimiz ayda etik ve uyum alanlarında yaşanan gelişmeleri sizler için kamuya açık kaynaklardan derledik. Keyifli okumalar dileriz.

Etik & Uyum & AML¹ & ABC² Gündemi

Florida'da faaliyet gösteren bir şirket FCPA hükümlerini ihlal etmesi sebebiyle 16.6 Milyon USD tutarında ödeme yaptı: Florida'nın Boca Raton şehrinde bulunan bir şirket, Güney Amerika'da bulunan üç ülkenin yetkililerine rüşvet vermeyi planladıkları için Rüşvetin Önlenmesi ve Yabancı Ülkelerde Yolsuzluk Uygulamaları Kanunu'nun (FCPA) hükümlerini ihlal etmekten suçlu bulundu ve şirket ilgili suçlamaları kabul etti. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

JP Morgan, yaklaşık 1 Milyar USD ceza ödeyecek: JP Morgan Chase & Co'nun ABD yetkilileri tarafından değerli metallerin vadeli işlemleri ve Hazine menkul kıymetlerinin alım satımına ilişkin piyasa manipülasyonu soruşturmaları için yaklaşık 1 Milyar USD ödemeye hazır olduğunu ifade etti. [Detaylı bilgi için tıklayınız.](#)

BeIN Sports'un başkanı Al-Khelaifi rüşvet verme iddiasıyla yargılanmakta: BeIN Sports'un başkanı Nassar Al-Khelaifi, FIFA eski genel sekreteri Jerome Valcke'ye Dünya Kupası ve Konfederasyon Kupası turnuvalarının yayın haklarının BeIN'de kalması için rüşvet verdiği iddiasıyla İsviçre'de yargılanmaya başladı. Al-Khelaifi'nin, 2026 ve 2030 Dünya Kupaları'nın Orta Doğu ve Kuzey Afrika yayın hakları karşılığında Valcke'ye 5 Milyon Euro değerinde İtalya'nın Sardunya Adası'nda villa aldığı da iddialar arasında yer almaktadır. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

FinCEN dosyaları, hakkında bilmeniz gerekenler: Fincen dosyaları, çoğu bankanın 2000 ile 2017 yılları arasında ABD makamlarına gönderdiği dosyalardan oluşan 2.500'den fazla belgedir. Yaklaşık 2 trilyon USD tutarında işlem içeren sızdırılmış belgeler, dünyanın en büyük bankalarının suçluların dünyanın dört bir yanına kara parayı taşımasına nasıl izin verdiğini ortaya çıkardı. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Suistimal Haberleri

2020 Tokyo Olimpiyatları'na ev sahipliği sürecinde yolsuzluk raporu ortaya çıktı: Japonya'nın 2020 Olimpiyat Oyunları'na ev sahipliği sürecinde Tokyo Olimpiyat Komitesi'ne bağlı bir danışmanlık firmasının, eski Uluslararası Atletizm Federasyonları Birliği (IAAF) Başkanı Lamine Diack'ın oğlu Papa Massata'nın hesabına 370 bin USD yatırdığı ortaya çıktı. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

SEC, soruşturmaya yardım eden kişiye ödül olarak 2,4 Milyon USD verdi: Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu (The Securities and Exchange Commission), dolandırıcılık ve suistimal soruşturmasına yardım eden ve ismini gizli tutmayı tercih eden kişiye 2.4 Milyon USD ihbar ödülü verdi. 2012 yılından bu yana, program tarafından 97 ihbarcıya ödül olarak yaklaşık 520 Milyon USD verildi. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

¹ Anti-Money Laundering
² Anti-Bribery & Corruption

Irak yolsuzluk suçlamasıyla 3 yetkiliyi tutukladı: Iraklı üç üst düzey finans yetkilisi yolsuzluk suçlamalarıyla tutuklandı. Tutuklamalar, Başbakan Mustafa el Kadhimi'nin yolsuzluğu soruşturmak için özel komite kurmasının ardından geldi. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Amerikalı tüketiciler, Coronavirüs dolandırıcılığı nedeniyle 145 Milyon USD kaybetti: Federal Ticaret Komisyonu verilerine göre bu yıl şimdiye kadar 200.000'den fazla dolandırıcılık şikayeti yapıldı. Covid-19 ile ilgili dolandırıcılık planlarının ilkbaharda zirveye ulaştığı ve bunların federal teşvik ödemeleri, diğer finansal yardım, kişisel koruyucu ekipman, işsizlik ve diğer hükümet yardımlarıyla ilgili olduğu komisyon tarafından bildirildi. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Çinli emlak kralına 18 yıl hapis cezası: Çin Devlet Başkanı Şi Cinping'in corona virüs salgınıyla ilgili tutumunu eleştiren emlak milyarder Ren Zhiqiang'e yolsuzluk suçlamalarından yargılandığı davada 18 yıl hapis cezası verildi. Çin liderini eleştiren bir makale kaleme alan Zhiqiang, kamu fonlarından yaklaşık 110.6 Milyon Yuan (124 Milyon TL) zimmete geçirmekten suçlu bulundu. [Detaylı bilgi için tıklayınız.](#)

Kişisel Verilerin Korunması

Yalova Belediyesi'ne fidye yazılımı saldırısı: Yalova Belediyesi'ne yapılan fidye yazılımı saldırısı ile belediyeye ait dosyaların şifrelendiği ve belediye veri tabanındaki vatandaşların bilgilerine erişimin kısıtlandığı ortaya çıktı. 30 Ağustos'ta gerçekleşen ihlalden etkilenen tahmini kişi sayısı henüz belirlenemezken; belediye, "İhlal sebebiyle çalışanlar, kullanıcılar ve müşterilere ait kimlik, iletişim, lokasyon, müşteri işlem ve finans verileri etkilendi" açıklamasını yaptı. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Baş uyum görevlileri nasıl bugünün "süper yöneticileri" haline geldi?

Amerika Birleşik Devletleri Adalet Bakanlığı (DOJ), Kurumsal Uyum Programlarının Değerlendirilmesi Rehberi'nin (Rehber) ilk sürümünü 2017'de yayınladı. Bu belge (2019 ve 2020 güncellemeleriyle), baş uyum görevlisinin (CCO) yarı zamanlı "generalist" pozisyonundan günümüzün son derece uzmanlaşmış "süper yöneticisine" şaşırtıcı dönüşümünü tamamladı. Peki bu nasıl ve neden oldu?

Biraz geçmişe bakalım. ABD Ceza Komisyonu, Kurumsal Rehberleri 1991 yılında yayınlanmasıyla modern uyum fonksiyonlarını yaratmış oldu. DOJ'nin Kurumsal Uyum Programlarının Değerlendirilmesi Rehberi, bu rehberlere atıfta bulunsa da DOJ'nin dokümanı, 11 Eylül'den sonra başlayan yeni düzende uyumu "özelleştirmiş" ve CCO'yu C-level içinde özel bir seviyeye yükseltmişti.

Kurumsal Rehberler "etkili bir uyum programının" öğelerini ortaya koymuştur. Bu öğelerden biri, şirketlerin, uyum işlevi için sorumluluğu "kuruluşun üst düzey personeline" vermesi gerekliliği idi. ABD Ceza Komisyonu, üst düzey personeli "kuruluş üzerinde önemli kontrole sahip olan veya kuruluş içinde politika oluşturmada önemli bir pozisyona sahip kişiler" olarak tanımlamıştı. Bu kişi, bir direktör, yönetici, kuruluşun önemli bir biriminin sorumlusu (satış, finans gibi) veya önemli paya sahip olan bir kişi olabilirdi.

Uyum işlevinin sorumluluğu belirsiz kalmıştı. Bir yönetim kurulu üyesinden başlayarak yönetim seviyesinin birkaç kademe altına kadar herhangi biri tarafından uyum işlevi yerine getirilebilirdi. Diğer bir deyişle uyum işlevi, birinin mevcut tam zamanlı işine eklenen yarı zamanlı bir roldü.

Değişim 11 Eylül 2001'den sonra geldi. 11 Eylül'den sonraki on yılda, federal hükümet yolsuzluğu ulusal ve küresel bir tehdit olarak görmeye başladı. Başsavcı Eric Holder 2012'de şunları söyledi: "Öğrendik ki, yolsuzluk genellikle kara para aklama, çete şiddeti, terörizm ve diğer suçların gelişmesine izin veren bir "geçittir".

Holder'ın sözleri, yolsuzlukla mücadelenin rastgele "üst düzey kurumsal personele" bırakılamayacak kadar önemli hale geldiğinin erken bir işaretiydi. Bunun yerine, şirketlerin belirli kişilere daha fazla sorumluluk (ve hesap verebilirlik) vermesi beklenecekti. 2014 yılında SEC Başkanı Mary Jo White da bu fikri benimseyerek Kurumsal bekçiler - "denetçiler, avukatlar ve olası suistimali tespit etmek ve önlemek için mesleki yükümlülükleri olan diğerleri" hakkında konuştu.

SEC Yaptırım Başkanı Andrew Ceresney daha da ileri gitti. Uyum görevlilerine dikkat çekti. 2015'te SEC'in aşağıdaki soruları sorduktan sonra bazı kurumsal ceza kararları vereceğini söyledi:

Kritik toplantılarda uyum personeli bulunuyor mu?

- Görüşleri aranıyor ve dikkate alınıyor mu?
- Uyum görevlileri CEO'ya raporluyor ve yönetim kuruluna erişimi var mı?
- Uyum departmanı, sadece bir destek fonksiyonu veya bir maliyet merkezi olarak değil, işin önemli bir ortağı olarak görülüyor mu?
- Kurumun ihtiyaçlarını tam olarak karşılamak için uyuma gerekli personel ve kaynaklar sağlanmış mı?

SEC ayrıca, "sorumluluklarını yerine getirmede toptan başarısızlık sergileyen" CCO'lar da dahil olmak üzere uyum görevlilerine cezalar vermeye başladı.

Ardından DOJ, Kurumsal Uyum Programlarının Değerlendirmesini yayınladı. Bu belge (2017'de yalnızca 8 sayfa iken 2019 ve 2020'deki güncellemelerden sonra 20 sayfa oldu) kanun değildir. Kamuya açıklanmış olan, DOJ savcılarının için bir iç rehberdir. Büyük olasılıkla, çok az yönetim kurulu üyesi bunu okumak için zaman ayıracaktır. Ancak küresel bir şirketin yönetim kuruluna danışmanlık yapan her avukat ve risk yönetimi profesyoneli onu okuyacak, inceleyecek ve ona göre tavsiyeler verecektir. Dolayısıyla, Rehber'in etkisi artık her yerde.

DOJ ne bilmek istiyor? Rehber şu soruları içeriyor:

- Uyum fonksiyonu, statü, ücret seviyeleri, rütbe / unvan, raporlama hattı, bütçe ve kilit karar vericilere erişim açısından şirketteki diğer stratejik fonksiyonlara göre nasıl?
- Uyum ve ilgili kontrol fonksiyonu personeli için devir hızı(turnover) ne kadar? Şirketin stratejik ve operasyonel kararlarında uyum nasıl bir rol oynuyor?
- Şirket, uyumun endişelerini belirttiği durumlarda nasıl hareket ediyor?
- Uyum endişeleri nedeniyle durdurulan, değiştirilen veya daha fazla incelenen işlemler veya anlaşmalar var mı?

Bunun ötesinde DOJ Rehber'de, savcılarının, uyum personelinin yeterli niteliklere ve bütçeye sahip olup olmadığını, yönetimin geri kalanından bağımsız olup olmadığını ve yönetim kuruluna doğrudan raporlayarak bilgi verip vermediğini, politikaların, kontrollerin ve işlemlerin zamanında ve etkili bir şekilde izlenmesi ve/veya test edilmesi için yeterli dataya erişip erişemediğini sorması gerektiğini belirtiyor.

DOJ, bu soruları sorarak (ve şirketlere "doğru" cevaplar için kredi vererek) uyum fonksiyonuna ve uyum personeline özel bir statü vermiştir. Bu özel statü - ve hepsinden önemlisi, yönetimin geri kalanından özerklik - CCO'ların bugünün "süper yöneticilerine" dönüşümünü tamamlamıştır.

[Makalenin tamamı için tıklayınız](#)

Etik ve Uyum Kavramları

İş Ortağını Tanımak

İş gücü kesintisi, küresel seyahat ve tedarik kısıtlamaları, mali zorluklar, iflas gibi bir dizi faktör nedeniyle uzun süredir hizmet veren tedarikçiler ürün ve hizmetlerini yeterli düzeyde sağlayamadıkları için işletmeler ihtiyaçlarını karşılamak için yeni tedarikçilere yönelmektedirler. Sınırlı arz, dolandırıcılık şirketlerinin faaliyetlerinin artması ve ticari ortamda oluşan boşluklar COVID-19 sürecinde birçok yeni ve bilinmeyen iş kuruluşlarını sahneye çıkardı.

Her şirket hatalı veya taklit ürünler satan dolandırıcı kuruluşların kurbanı olup, iş bütünlüğünün yanı sıra tüketici güvenini de tehlikeye atmıştır. Bu yeni istikrarsız ortamda işletmeler, sözleşmeleri güvence altına alma ve geliri sürdürme baskısı nedeniyle uygun durum tespiti yapmayı ihmal edebilirler.

Kriz, ticari faaliyetlere yeni bir karmaşıklık katmanı ekleyerek diğer tedarik zinciri risklerinin yanı sıra dolandırıcılığa maruz kalma riskini arttırmıştır. Etkili risk kontrol önlemleri tasarlamak, fırsatçı sömürüye karşı koymanın ve iş sürekliliğini sağlamanın anahtarıdır. Bu süreçte iş ortağını tanımak ilk adımdır.

Kriz veya gelişen koşullar ne olursa olsun, dolandırıcılık riskine maruz kalmayı azaltmak için beş öneri aşağıda verilmiştir:

1. Zaman baskısına rağmen yeni iş ortaklarınız için durum tespiti(due diligence) yapmaktan kaçınmayın.
2. İş ortağınızın işe alım sürecinin aktif bir parçası olabilmesi için durum tespiti anketlerinden yararlanın.
3. İşinizi veya iş ilişkinizi etkileyebilecek yeni olumsuz konular veya zorluklardan haberdar olmak için mevcut iş ortaklarınızın gözlenmesini sağlayın.
4. Şirketinizi etik olmayan iş ortaklarına karşı korumak için suistimali azaltma metotları uygulayın.
5. Ortaya çıkan suistimal riskleri, suistimalci faillerinin karakteri ve kullandıkları fırsatlar hakkında bilgi sahibi olmak için sektörünüzdeki gelişmeleri izleyin.

Çıkar Çatışması

İşletmeler, kişisel kazançlarını ön planda tutarak bir üçüncü taraf ile anlaştığında yasal ve itibar risklerle karşı karşıya kalabilir. Çıkar çatışmaları belirlendiğinde, kamuoyunun, medyanın veya paydaşların bir şirketin eylemlerinin ve karar almanın bağımsızlığına veya tarafsızlığına ilişkin sorular sormasına neden olabilir.

Bu süreçte şirketler, potansiyel çıkar çatışmasını yönetmekte zorlanmaktadır. Çıkar çatışmalarını kontrol etmek ve yönetmek için kullanılan sistemler genellikle kağıt üstündedir, eksiktir ve nadiren üçüncü taraf onayına tabidir.

Çıkar çatışmalarını yönetmek aynı zamanda çalışanlar ve yöneticiler arasında farkındalığı ve şeffaflığı artırarak, açıklanmayan piyasa ilişkilerinin zamanında hesaplanamamasından kaynaklanan potansiyel proje gecikmelerini önler. Her zaman olduğu gibi, çıkar çatışmalarını hafifletmenin en iyi yolu, ilk etapta onlardan kaçınmaktır.

Açıklanmayan çıkar çatışmalarını önlemek için aşağıdaki beş kuralı tavsiye ediyoruz:

1. Süreklilik sağlayan çıkar çatışmalarının çözüme kavuşması için açık iletişim hatları sağlayın.
2. Çalışanları süreçler, politikalar ve durumu nasıl ele almaları gerektiği konusunda bilgilendirin.
3. Çıkar çatışması politikaları konusunda farkındalık sağlamak için çalışanları ve yöneticileri eğitmeye devam edin.
4. Potansiyel çıkar çatışmalarını izlemek ve tahmin etmek için gerekli teknoloji yöntemlerini kullanın
5. Ortak tedarikçi ve çalışan ayrıntılarına odaklanan risk temelli testler ve / veya iç denetimler gerçekleştirin.

[Makalenin tamamı için lütfen tıklayınız.](#)

Yaklaşan Eğitimler

Eğitim adı: Suistimal İnceleme ve İfade Alma Teknikleri

Tarih: 22 Ekim 2020

Eğitim süresi: 0.5 gün / 4 saat

Eğitmen adı: Sinan Çamlık

Eğitimin Amacı:

Eğitimimizde katılımcılarımıza en çok karşılaşılan usulsüzlük yöntemlerinin ne olduğu ve usulsüzlükle karşılaşılmasının nedenleri ile bunların tespit edilmesinde gerekli olan etmenler aktararak usulsüzlüklerin teknik ve hukuki olarak incelenmesi ve raporlanması konusunda detaylı bilgilendirme yapılacaktır. Bununla birlikte, örnek ifade videoları üzerinden ifade alma aşamaları, ifade sırasında karşılaşılabilecek durumlar, verilen tepkilerin yorumlanması ve sorulabilecek örnek sorulara yer verilecektir.

Eğitim Programı:

- Genel Suistimal Tanımı
- Usulsüzlük Yöntemleri
- Suistimalci Profili
- Soruşturmanın Tanımı ve Kapsamı
- Soruşturma İlkeleri
- Soruşturma Süreci
 - Soruşturmaya başlama şekilleri
 - Hazırlık
 - Yöntem Sorunu
 - Planlama
 - Sorgulama
- Soruşturma Raporunun Yazımı

Eğitime [buradan](#) kayıt olabilirsiniz.

Eğitim adı: Uygulamalı İç Denetim

Tarih: 8-9 Ekim 2020

Eğitim süresi: 2 gün / 4'er saat

Eğitmen adı: Doğa Cevikgedey

& Sezgin Topçu

Eğitimin Amacı:

Eğitimimizin amacı, uluslararası iç denetim standartları ve mesleki uygulama önerileri çerçevesinde iç denetimin tüm yönleriyle doğru anlaşılmasını sağlamaktır. Bu amaçla, iç denetimin temel kavramları ve uygulama örnekleri üzerinde durulacaktır. Özellikle dünyada ve Türkiye’de iç denetim uygulamalarının nasıl olduğu açıklanarak çeşitli sektörler için örnek iyi uygulama önerileri sunulacaktır.

Eğitim Programı:

- Temel Kavramlar ve Global Trendler
- Süreç Yönetimi ve Analizi
- İç Kontrol Mesleki Uygulama Standartları-COSO Modeli
- Risk Yönetimi Temel Unsurlar

- Uluslararası İç Denetim Standartları
- İç Denetim ve İç Kontrol İlişkisi
- Risk Esaslı İç Denetim Planlaması ve Saha Çalışması
- Kanıt Toplama ve Örneklem Yöntemleri
- Bulguların Raporlanması ve İzleme
- Uygulama: İç Denetim Üzerine Vaka Çalışması

Eğitime [buradan](#) kayıt olabilirsiniz.

İletişim

İdil Gürdil

Danışmanlık Hizmetleri,
Usulsüzlük Önleme, İnceleme, Ticari Uyuşmazlık
ve Uyum Danışmanlığı,
Şirket Ortağı
igurdil@kpmg.com

Sinan Çamlık

Danışmanlık Hizmetleri
Usulsüzlük Önleme, İnceleme, Ticari Uyuşmazlık ve
Uyum Danışmanlığı,
Direktör
scamlık@kpmg.com

Lara Yılmaz

Danışmanlık Hizmetleri,
Usulsüzlük Önleme, İnceleme, Ticari Uyuşmazlık
ve Uyum Danışmanlığı,
Müdür
larayilmaz@kpmg.com

Detaylı bilgi için:

KPMG Türkiye
Clients & Markets
tr-fmmarkets@kpmg.com

İstanbul

İş Kuleleri Kule 3 Kat 1-9
34330 Levent İstanbul
T : +90 212 316 6000

Ankara

The Paragon İş Merkezi Kızılırmak Mah.
Ufuk Üniversitesi Cad. 1445 Sok. No:2
Kat:13 Çukurambar 06550 Ankara
T: +90 312 491 7231

İzmir

Hemis Tower, Akdeniz Mah. Şehit Fethi Bey
Cad. No:55 Kat:21 Alsancak 35210 İzmir
T: +90 232 464 2045

kpmg.com.tr

kpmgvergi.com

Bu dokümanda yer alan bilgiler genel içeriklidir ve herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin özel durumuna hitap etmemektedir. Sürekli güncel ve doğru bilgi sunumuna özen gösterilmesine karşın bu bilgiler her zaman her durumda doğru olmayabilir. Hiç kimse özel durumuna uygun bir uzman görüşü almaksızın , bu dokümanda yer alan bilgilere dayanarak hareket etmemelidir. KPMG International Cooperative bir İsviçre kuruluşudur. KPMG bağımsız şirketler ağına üye firmaları KPMG International Cooperative'e bağlıdır. KPMG International Cooperative müşterilerine herhangi bir hizmet sunmamaktadır. Hiç bir üye firmanın KPMG International Cooperative'e veya bir başka üye firmayı üçüncü şahıslar ile karşı karşıya getirecek zorlayıcı yada bağlayıcı hiçbir yetkisi yoktur.

© 2020 KPMG Yönetim Danışmanlığı A.Ş., KPMG International Cooperative'in üyesi bir Türk şirkettir. KPMG adı ve KPMG logosu KPMG International Cooperative'in tescilli ticari markalarıdır. Türkiye'de basılmıştır.